

Yleiset käyttö- ja huolto-ohjeet kiinteistökohtaisille jätevesijärjestelmille

Kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien hoito ja huolto on **kiinteistön haltijan/omistajan vastuulla**.

Järjestelmään kohdistuneet **huoltotoimenpiteet tulee kirjata ylös** esimerkiksi tämän ohjeen liitteenä olevaan huoltopäiväkirjaan. Maaperäkäsittelyt eivät saa joutua alttiiksi ajoneuvon tms. kuomitukselle ja niiden päälle ei saa istuttaa puita tai pensaita. Talvella eristävää lumipeitettä ei tule poistaa järjestelmien päältä. Laittevalmistajat antavat tarkempia ohjeita omille järjestelmilleen.

Saostussäiliöt tyhjenetään vähintään kaksi kertaa vuodessa, mikäli niihin johdetaan sekä käymälän jätevedet että pesuvedet. Mikäli säiliöihin johdetaan vain pesuvedet, yksi tyhjennyskerta vuodessa riittää. Tyhjentämisen yhteydessä säiliöiden kunto tarkistetaan kiinnittäen huomiota mm. haarakappaleiden (T-haarat) kuntoon, saumojen ja läpivientien tiiviyteen sekä mahdollisiin routavaurioihin. Tehdasvalmisteiset saostussäiliöt tulee tarvittaessa ankkuroida maan ja pohjaveden nostevoiman vaikutuksen estämiseksi. Saostussäiliöt täytetään tyhjennyksen jälkeen vedellä toimivuuden varmistamiseksi. Saostussäiliö tulee sijoittaa niin, että tyhjennysautolla on esteetön pääsy sen läheisyyteen. Saostus- ja umpisäiliölietteitä saa ammattimaisesti tyhjentää vai asianmukaiset luvat omaava yrittäjä.

Umpisäiliö tyhjenetään tarvittaessa. Säiliössä tulee olla täyttymistä osoittava hälytyslaite, jonka toiminnan tarkastus tulee tehdä tyhjennyksen yhteydessä, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Tyhjennyksen yhteydessä tarkastetaan säiliön rakenteiden kunto ja tiiviyys.

Pumppukaivo. Mikäli järjestelmässä on pumppukaivo, tyhjenetään myös sinne mahdollisesti kertynyt liete saostussäiliöiden tyhjennyksen yhteydessä. Muut pumppuihin liittyvät huoltotoimenpiteen suoritetaan pumppuvalmistajan ohjeiden mukaisesti.

Jakokaivo ja kokoomakaivo tarkistetaan 4 – 5 kertaa vuodessa. Kaivoihin mahdollisesti kertynyt liete tyhjenetään saostussäiliöiden tyhjennyksen yhteydessä. Samalla tarkistetaan ettei putkistoissa esiinny veden padotusta ja veden virtaus on tasaista kaikkiin imeytysputkiin. Tarvittaessa imeytysputkien aukot puhdistetaan ja virtausta säädetään virtaussäätimien avulla.

Imeytys- ja kokoomaputkien tuuletusputkien ilmastushatut tarkastetaan säännöllisesti ja varmistetaan ilman esteetön kulku putkistoihin. Talvella lumen pääsy tuuletusputkiston päiden korkeudelle on estettävä. Tarvittaessa imeytysputkia voidaan puhdistaa huuhtelemalla putkistoja jakokaivon tai tuuletusputkien kautta.

Jäteveden purkua ei saa missään tapauksessa tehdä suoraan vesistöön. Jäteveden purkupaikka tulee pitää sellaisessa kunnossa, että vedelle on vapaa pääsy pois järjestelmästä. Kasvillisuus ja muut veden kulkua haittaavat esteet on poistettava.

Tehdasvalmisteisten puhdistamojen huolto ja hoito tulee suorittaa laittevalmistajan antamien ohjeiden mukaisesti. Ohjeiden tulee sisältää toimintaohjeet sähköisesti ja mekaanisesti toimivien laitteiden sekä rakenteiden kunnan ja toimivuuden tarkastuksesta sekä tarkastuksen aikavälistä. Laitteistojen ylijäämäliete on poistettava vähintään kerran vuodessa.

Viemäriin saa päästää wc:n huuhteluvedet, astian- ja pyykinpesuvedet sekä suihkuista, kylpemisestä ja muusta pesusta (esim. siivouksesta) tulevat jätevedet.

Viemäriin ei saa laittaa mitään puhdistamon toimintaa haittaavaa, kuten talousjätteitä (perunan ym. kuoria, kahvinporoja), paistorasvaa, maitoa, paperipyyhkeitä, siteitä, pikkuhousunsuojia, vaippoja, kondomeja, kissan hiekkaa, öljyä, bensiniä, liottimia, maalia tai muuta ongelmajätettä.

Kiinteistöllä syntyvät muut jätteet on lajiteltava. Maatuvat jätteet voidaan kompostoida, ongelmajätteet toimitetaan ongelmajätekeräykseen ja kaatopaikkajäte kaatopaikalle. Kiinteistön on kuuluttava järjestettyyn jätteenkuljetukseen.

Toimintaohjeet yleisimmissä vikatilanteissa

Saostussäiliöt haisevat erityisen voimakkaasti (lievä haju on normaalia)

Saostussäiliöiden tuuletus ei toimi. Varmistu, että rakennuksen katolle kulkevan tuuletusviemäriin liitokset on tehty oikein ja että putket eivät ole tukossa. Pidennä tai siirrä tarvittaessa tuuletusviemäriin suuta katolla paremman vedon aikaansaamiseksi.

WC:tä vedettäessä vedenpinta istuimessa nousee normaalia korkeammalle ja vedenpintaan muodostuu ilmakuplia

Saostussäiliön tuuletusputket tai tuloviemäri saattaa olla tukossa. Tarkista rakennuksen katolle kulkevan tuuletusputken kunto. Jos ilmankulku on esteetön, saattaa saostussäiliöiden tuloviemäri padottaa tai olla tukossa. Ota yhteyttä saostussäiliöiden tyhjentäjään.

Vedenpinta saostussäiliöissä on selvästi alempana kuin siitä lähtevän putken alapinta

Saostussäiliö vuotaa. Selvitä vuotokohta ja tiivistä se. Muussa tapauksessa säiliöt on vaihdettava uusiin. Todennäköisiä vuotokohtia ovat renkaiden saumat, osia yhdistävien putkien läpiviennit sekä putkien jatkokohtat. Selvitä tehdasvalmisteisten saostussäiliöiden takuuehdot.

Saostussäiliöiden viimeiseen osaan ja jakokaivoon muodostuu runsaasti pintalietettä

Saostussäiliöt ovat ylikuormittuneet mikäli saostussäiliöissä olevista haarayhteistä huolimatta lietettä muodostuu myös säiliöiden viimeiseen osaan. Saostussäiliöiden tai tyhjennyskertojen lukumäärää on lisättävä. Säiliöt ovat myös saattaneet kallistua roudan tai pohjaveden aiheuttaman nosteen takia, jolloin ne on oikaistava.

Jäteveden pinta nousee normaalia korkeammalle saostussäiliöissä tai jakokaivossa

Saostussäiliöt, jakokaivo tai imeytysputket saattavat olla tukossa. Tyhjennytä säiliöt mahdollisen tukoksen poistamiseksi. Tarkista jakokaivon virtaussäätimet ja jakoputkiston päät. Mikäli imeytysputkien reiät ovat tukkeutuneet, huuhtelee putkia tuuletusputkien ja jakokaivon kautta. Varmista, ettei järjestelmään pääse pinta-, pohja- tai perustusten kuivatusvesiä. Mikäli toimenpiteet eivät auta, tulee järjestelmän maa-ainekset vaihtaa ja rakentaa järjestelmä uudelleen.

Jakokaivon jäteveden pinta ei ole tasainen säädettäviin virtausaukkoihin verrattuna

Jakokaivo on saattanut kallistua roudan vaikutuksesta. Tarkista, että jakoputkien korkeusasemat ovat samassa tasossa ja säädä virtaus tarvittaessa tasaiseksi virtaussäätimien avulla. Puhdista samalla putkien suut. Tarvittaessa kaiva jakokaivo ylös ja asenna se huolellisesti uudestaan hiekka-alustalle.

Kokoomakaivossa vedenpinta on normaalia korkeammalla

Kokoomakaivon purkuviemäri on tukossa tai purkuoja padottaa. Tarvittaessa puhdista purkuviemäriin edusta esim. kertyneestä kasvillisuudesta ja rassaa purkuviemäri auki. Syvennä tarvittaessa purkuojaa.

Kokoomakaivossa oleva vesi haisee voimakkaasti ja on sameaa

Kokoomaputkiston tuuletus on tukossa tai järjestelmässä on rakennevika. Varmista tuuletusputkien ilmansaanti ja ilmastushattujen kunto.

Mikäli havaittujen epäkohtien poistaminen ei auta, on järjestelmä todennäköisesti ylikuormitettu tai alimitoitettu. Tällöin järjestelmää tulee laajentaa esimerkiksi lisäämällä saostussäiliöitä tai kasvattamalla maaperäkäsittelyn kokoa. Täysin toimintakyvytön järjestelmä on uusittava kokonaan.

Tehdasvalmisteisten puhdistamojen vikatilanteiden toimintaohjeet saa laitevalmistajilta.

Lähteet:

Santala, E. (toim.) 1990. Pienet jäteveden maapuhdistamot. Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisuja, sarja B 1. Uponorin huoltokirja, 2004. Uponor Suomi Oy.